

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 27/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou MARCEL BIZNÁR, s. r. o., Bajkalská 31, Bratislava, za ktorú koná advokát Mgr. Marcel Biznár, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv garantovaných podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. XV Gn 243/18/1000 a uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XV Gn 234/18/1000-8 zo 17. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky

(ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. XV Gn 243/18/1000 a jej uznesením č. k. XV Gn 234/18/1000-8 zo 17. októbra 2018.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 2. augusta 2018 trestné oznámenie na útvar Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) proti prokurátorom generálnej prokuratúry [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre podozrenie z trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

V sťažnosti sťažovateľ uvádza: „Osoba vystupujúca v mene Generálnej prokuratúry SR pod menom [REDAKOVANÉ] ako prokurátor Generálnej prokuratúry SR v konaní č. IV/Gn 1081/18/1000-3 posúdila moje trestné oznámenie zo 18.6.2018 ako žiadosť podľa príkazu Generálneho prokurátora SR č. 6/2017 a následne bolo moje trestné oznámenie postúpené na podriadenú Krajskú prokuratúru Banská Bystrica s tým, aby bolo vybavené v režime príkazu Generálneho prokurátora SR č. 6/2017.

... sťažovateľ podal trestné oznámenie a očakával vydanie Uznesenia podľa zák. č. 301/2005 Z. z. čo s nestalo a toto konanie v súlade s jeho názorom považoval za podozrenie z trestného činu...

Osoba vystupujúca v mene Generálnej prokuratúry SR pod menom [REDAKOVANÉ] v konaní č. XV/3 Spr 79/18/1000 nevybavila podnet sťažovateľa na preskúmanie postupu prokurátora zo 28.6.2018 smerovaného voči Uzneseniu Generálnej prokuratúry SR sp. zn. XV Gn 168/18/1000-9 zo 13.6.2018 v právnom režime príkazu Generálneho prokurátora SR č. 6/2017 zo 12. mája 2018, pričom sťažovateľovi listom č. XV/3 Spr 79/18/1000-6 zo 20. júla 2018 oznámila, že voči Uzneseniu Generálnej prokuratúry SR č. XV Gn 168/18/1000-9 zo 13.6.2018 nie je prípustný opravný prostriedok.

... týmto konaním došlo podľa názoru sťažovateľa k čiernobielemu konaniu a rozhodovaniu, lebo... sťažovateľ podal trestné oznámenie, ktoré bolo arbitrárne vyhodnotené ako žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora podľa príkazu Generálneho prokurátora SR č. 6/2017 a keď sťažovateľ ... podal žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora podľa príkazu Generálneho prokurátora č. 6/2017 tak mu Generálna prokuratúra SR oznámila, že voči Uzneseniu Generálnej prokuratúry SR nie je prípustný

opravný prostriedok a teda vôbec sťažovateľovi nebolo odôvodnené, že prečo generálna prokuratúra neaplikovala na jeho podanie príkaz Generálneho prokurátora SR č. 6/2017 zo 12. mája 2017 o ktorého aplikáciu bolo sťažovateľom výslovne žiadané. Podľa názoru sťažovateľa týmto mohlo dôjsť ku spáchaniu trestného činu...“

3. Vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície okresného riaditeľstva uznesením sp. zn. ORP-1088/1-VYS-B1-2018 z 21. augusta 2018 odmietol vec trestného oznámenia sťažovateľa (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“). Uznesením generálnej prokuratúry č. k. XV Gn 234/18/1000-8 zo 17. októbra 2018 bola sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa zamietnutá.

V sťažnosti sťažovateľ zvýraznil arbitrárnosť v postupe konania i v rozhodovaní generálnej prokuratúry, pokiaľ bez náležitého právneho zdôvodnenia boli jeho trestné oznámenia vyhodnotené ako žiadosti o preskúmanie postupu prokurátora. V podstate generálnej prokuratúre vyčíta, že: *„... neuviedla relevantnú a objektívne preskúmateľnú právnu úvahu podľa § 176 ods. 2 zák. č. 301/2005 Z. z. ohľadom postupu prokurátorov pri vybavení mojich trestných oznámení iba podľa príkazu Generálneho prokurátora SR č. 6/2017 zo 12.5.2017 a nie podľa Trestného poriadku č. 301/2005 Z. z. (čím som bol ako oznamovateľ ukrátený na mojich právach)...*

... odôvodnenie uznesenia sp. zn. XV Gn 234/18/1000-8 zo 17.10.2018 sa obmedzuje len na strohú sumarizáciu dôkazov, citáciu zákonných ustanovení a vytrhnuté citácie časti odôvodnenia rozhodnutí Ústavného súdu SR zo širšieho kontextu (pričom citované rozhodnutia ÚS SR navyše nie sú príliehavé na predmet konania), a tým nespĺňa kritériá spravodlivého, presvedčivého a náležitého rozhodnutia, naopak trpí nepreskúmateľnosťou a podozrením zo svojvôle konajúceho orgánu.“

Argumentáciu v napadnutom uznesení generálnej prokuratúry, že *„V označenom prípade za takúto normu, ktorá upravuje postup prokurátorov je nutné považovať Trestný poriadok. Oprávnenia a povinnosti prokurátorov upravuje tiež zákon č. 153/2001 Z. z. a tiež aj interné právne normy vydané generálnym prokurátorom SR, ktorými sú v zmysle citovaného zákona prokurátori viazaní. Len samotnou aplikáciou týchto noriem, sa*

dotknuté osoby nemohli dopustiť zneužívania právomoci verejného činiteľa a ani iného trestného činu obsiahnutého v osobitnej časti trestného zákona“, sťažovateľ nepovažoval za relevantnú.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ po predbežnom prerokovaní veci a prijatí sťažnosti na ďalšie konanie navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„(i) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XV Gn 234/18/1000 ako aj Uznesením sp. zn. XV Gn 234/18/1000-8 zo dňa 17.10.2018 porušila základné právo sťažovateľa na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v platnom znení.

(ii) Uznesenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. XV Gn 234/18/1000-8 zo dňa 17.10.2018 sa v celosti zrušuje a ukladá sa Generálnej prokuratúre SR, aby vo veci znovu konala a rozhodla s tým že ako orgán činný v trestnom konaní nesmie rozhodovať o doručenom trestnom oznámení podľa príkazu Generálneho prokurátora SR č. 6/2017 zo 12.5.2017 alebo podľa záverov z pracovných porád a ani vybaviť trestné oznámenie ako súčasť obhajoby. Tiež sa Generálnej prokuratúre SR ukladá, aby v súlade s § 176 ods. 2 zák. č. 301/2005. Z. z. bolo posúdené konanie prokurátorov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z trestnoprávneho hľadiska v kontexte trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 zák. č. 300/2005 Z. z., resp. marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 zák. č. 200/2005 Z. z. a súčasne tiež, aby aj bola spôsobom podľa § 176 ods. 2 zák. č. 301/2005 Z. z. zodpovedaná otázka trestnoprávnej zodpovednosti prokurátora vo vzťahu k rozhodovacej činnosti.

(iii) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť [REDAKOVANÉ] ako sťažovateľovi trovy konania v sume 325,42 € (slovom tristodvadsaťpäť EUR štyridsaťdva centov) na účet jeho advokáta Mgr. Marcela Biznára, Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s.r.o., so sídlom Bajkalská 31, 827 25 Bratislava... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu

a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

11. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením generálnej prokuratúry z dôvodu, že s jej rozhodnutím nesúhlasí a považuje ho za arbitrárne.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 ústavy vo veci ním podaného trestného oznámenia.

14. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

15. V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, III. ÚS 45/2010), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt.

16. Začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Právo na vznesenie

obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, II. ÚS 28/06). Uvedený článok ústavy garantuje ochranu pred protiústavným postupom orgánov verejnej moci v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o subjektívnych právach fyzických osôb alebo právnických osôb.

17. Ústavný súd poukazuje na to, že cieľom právomoci ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je primárne preskúmať a posudzovať právne názory orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

18. V napadnutom uznesení generálna prokuratúra v podstatnom uvádza:

„... Podľa § 31 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z.z., každé podanie posudzuje prokurátor podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené.

Zákonnou povinnosťou prokuratúry bolo na podania oznamovateľa reagovať primeraným spôsobom. Táto povinnosť bola splnená, čomu nasvedčuje aj doložený spisový materiál. Skutočnosť, že v uznesení označení prokurátori nepostupovali pri rozhodovaní

o podaniach oznamovateľa v súlade s názormi, resp. požiadavkami oznamovateľa a nevyhodnotili podania v zhode s predstavou oznamovateľa, keď podanie oznamovateľa prokurátor [REDAKOVANÉ] postúpil podriadenej prokuratúre na vybavenie a v ďalšej veci bola žiadosť oznamovateľa odložená bez prijatia opatrení nezakladá znaky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona a ani iného trestného činu podľa Trestného zákona. Prokurátor Generálnej prokuratúry SR [REDAKOVANÉ] v konaní vedenom pod sp. zn. IV/3 Gn 1081/18/1000 vyhodnotil podanie oznamovateľa po obsahovej stránke ako žiadosť podľa čl. 2 ods. 1 príkazu generálneho prokurátora SR por. č. 6/2017 a podanie postúpil na vybavenie príslušnej podriadenej prokuratúre. V inej veci vedenej pod sp. zn. XV Gn 168/18/1000 bol postup prokurátora Generálnej prokuratúry SR [REDAKOVANÉ] preskúmaný generálnym prokurátorom SR v z [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. XV/3 Spr 79/18/1000 v zmysle príkazu generálneho prokurátora SR por. č. 6/2017, keď podanie oznamovateľa bolo po obsahovej stránke v súlade s platnou právnou úpravou vyhodnotené ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora.

... zákon č. 401/2015 Z. z. účinný od 1. januára 2016, ktorým bol novelizovaný zákon č. 153/2001 Z.z. upravuje, že podnetom sa nemožno domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v trestnom konaní, postupu prokurátora a policajta v trestnom konaní. V dôvodovej správe sa výslovne konštatuje, že podrobnosti o spôsobe vybavovania podaní ktoré sa za podnety nepovažujú prípadne podaní ktoré sa nebudú vybavovať v režime časti zákona č. 153/2001 Z.z. týkajúcej sa vybavovania podnetov, budú obsahom služobného predpisu, ktorý vydá generálny prokurátor. Takýmto služobným predpisom, upravujúcim postup prokurátorov pri vybavovaní žiadosti o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátorov v trestnom konaní je príkaz generálneho prokurátora SR por. č. 6/2017 z 12 mája 2017.

... Po dôkladnom preštudovaní na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu možno konštatoval že neboli zistené skutočnosti preukazujúce naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona. predovšetkým z dôvodu absencie objektívnej (konanie následok a príčinný vzťah medzi konaním a následkom) ako aj subjektívnej stránky

Nakoľko z relevantnej časti oznámenia a jej doplnenia neboli zistené skutočnosti nasvedčujúce tomu že by sa oznámením dotknutí prokurátori dopustili protiprávneho konania zakladajúceho znaky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona a am iných trestných činov podľa osobitnej časti Trestného zákona, pričom v danej veci nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku, bolo vo veci potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“

19. Generálna prokuratúra vzala na vedomie podstatu argumentov sťažovateľa a zároveň uviedla svoje argumenty, ktoré ju viedli k prijatiu napadnutého uznesenia. Okolnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom generálnej prokuratúry nestotožňuje, nevedie k porušeniu jeho zákonom alebo ústavou chránených práv. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Závery, ku ktorým generálna prokuratúra dospela, sa ústavnému súdu nejavia ako svojvoľné, v dôsledku čoho ich teda nie je možné považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží prehodnocovať právnu stránku prípadu a na jej základe prijímať vlastné riešenia. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné kautely postupu orgánov verejnej moci a z nich vyplývajúce závery z pohľadu toho, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a právnymi okolnosťami tej-ktorej veci.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením generálnej prokuratúry na jednej strane a obsahom sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Ústavný súd sťažnosť odmietol, preto bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami obsiahnutými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2019